

Upozornění ČNB pro subjekty poskytující platební služby na základě oprávnění ČNB podle zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů

ČNB upozorňuje subjekty, které jsou držiteli povolení k činnosti platební instituce (dále jen „PI“) nebo instituce elektronických peněz (dále jen „EMI“), anebo jsou registrovány jako poskytovatel platebních služeb malého rozsahu (dále jen „PPSMR“) nebo vydavatel elektronických peněz malého rozsahu (dále jen „VEPMR“), že dnem **13. 1. 2018 nabývá účinnosti zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku (dále jen „ZPS“), který nahradí zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku**, ve znění pozdějších předpisů.

Transformace dosavadního oprávnění PI, EMI, PPSMR a VEPMR

Podle přechodných ustanovení ZPS (§ 264 až § 267 ZPS) je umožněno PI, EMI, PPSMR a VEPMR (dále jen „**poskytovatelé**“), jež jsou držitelé povolení k činnosti, resp. registrace podle zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném ke dni 12. 1. 2018 (dále jen „**dosavadní oprávnění**“), po přechodnou dobu **ze zákona nadále pokračovat** v činnosti spočívající v poskytování platebních služeb nebo ve vydávání elektronických peněz **na základě dosavadního oprávnění**.

Přechodná doba je v případě PI a EMI stanovena na **6 měsíců** ode dne nabytí účinnosti ZPS (**do 13. 7. 2018**), v případě PPSMR a VEPMR na **12 měsíců** ode dne nabytí účinnosti ZPS (**do 13. 1. 2019**).

Uplynutím přechodné doby se dosavadní oprávnění **považuje za povolení k činnosti podle ZPS**. Po stanovenou přechodnou dobu postupují poskytovatelé podle zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném ke dni 12. 1. 2018¹.

Poskytovatelé vykonávající činnost na základě dosavadního oprávnění **nejsou povinni žádat ČNB o udělení příslušného povolení k činnosti podle ZPS**.

Namísto žádosti jsou však poskytovatelé **povinni ČNB doložit, že splňují podmínky pro udělení příslušného povolení podle ZPS**. Dosavadní **PI a EMI** musí tuto povinnost splnit **do 13. 4. 2018**, stávající **PPSMR a VEPMR** pak **do 13. 10. 2018**.

Pokud tak ve stanovené lhůtě neučiní, je ČNB povinna poskytovateli oprávnění k činnosti odejmout. K zahájení řízení o odnětí povolení k činnosti přistoupí ČNB rovněž tehdy, nebude-li **doložení podmínek pro udělení příslušného povolení úplné**.

V rámci ověřování toho, zda poskytovatel splňuje podmínky pro udělení povolení k činnosti podle ZPS, bude ČNB vycházet z předpokladu, že poskytovatelé splňovali a i nadále splňují podmínky udělení dosavadního povolení platné podle zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném ke dni 12. 1. 2018. Z tohoto důvodu bude **předmětem ověření ČNB výhradně to,**

¹ Závazek ze smluv o platebních službách se však od 13. 1. 2018 řídí ZPS, a to i v případě, že došlo k uzavření dohody před účinností ZPS; podmínky vzniku smlouvy, stejně jako práva a povinnosti vzniklé před nabytím účinnosti ZPS, se posuzují podle zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném ke dni 12. 1. 2018 (§ 275 ZPS). Platební transakce odsouhlasené (autorizované) přede dnem 13. 1. 2018, se provedou podle zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném ke dni 12. 1. 2018; v případě autorizace opakovaných platebních transakcí (např. trvalý příkaz apod.) se podle zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném ke dni 12. 1. 2018 provedou pouze ty transakce, jejichž provedení započalo přede dnem 13. 1. 2018.

zda poskytovatel splňuje podmínky udělení povolení, které podle dosavadní právní úpravy neplatily.

Přehled lhůt podle přechodných ustanovení ZPS:

Poskytovatel	Lhůta pro splnění povinnosti doložit splnění podmínek podle ZPS	Přechodná doba, po kterou lze činnosti vykonávat na základě dosavadního oprávnění a jejímž uplynutím se dosavadní oprávnění považuje za povolení podle ZPS
PI	13. 4. 2018 [3 měsíce od účinnosti ZPS (§ 264 odst. 3)]	13. 7. 2018 [6 měsíců od účinnosti ZPS (§ 264 odst. 1)]
EMI	13. 4. 2018 [3 měsíce od účinnosti ZPS (§ 266 odst. 3)]	13. 7. 2018 [6 měsíců od účinnosti ZPS (§ 266 odst. 1)]
PPSMR	13. 10. 2018 [9 měsíců od účinnosti ZPS (§ 265 odst. 3)]	13. 1. 2019 [12 měsíců od účinnosti ZPS (§ 265 odst. 1)]
VEPMR	13. 10. 2018 [9 měsíců od účinnosti ZPS (§ 267 odst. 3)]	13. 1. 2019 [12 měsíců od účinnosti ZPS (§ 267 odst. 1)]

Způsob předkládání dokladů o splnění podmínek podle ZPS

Veškerá podání ČNB, jimiž má být doloženo, že dosavadní poskytovatelé splňují licenční podmínky stanovené ZPS, je doporučeno učinit v elektronické podobě do datové schránky ČNB (ID: 8tgaiej) či formou elektronické zprávy se zaručeným elektronickým podpisem na adresu elektronické podatelny ČNB podatelna@cnb.cz.²

Podání je vhodné označit např. „*Doložení splnění podmínek podle nového zákona o platebním styku*“.

Pro doložení splnění nově stanovených podmínek podle ZPS se § 11, § 39, § 48 odst. 3 a 4 a § 56 zákona č. 284/2009 Sb., ve znění účinném ke dni 12. 1. 2018, nepoužijí.

Podmínky pro udělení povolení podle ZPS

Při prokazování nových podmínek se kromě ZPS vychází z příslušných prováděcích právních předpisů při zohlednění obecných pokynů vypracovaných Evropským orgánem pro bankovníctví (EBA).

Jde o tyto prováděcí předpisy a obecné pokyny:

- vyhláška o některých podmínkách výkonu činnosti platební instituce, správce informací o platebním účtu, poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatele elektronických peněz malého rozsahu (dále jen „**vyhláška ŘKS**“)³
- vyhláška o žádostech a oznámeních k výkonu činnosti podle zákona o platebním styku (dále jen „**vyhláška o žádostech**“)⁴
- obecné pokyny EBA:

² <http://www.cnb.cz/cs/verejnost/kontakty.html#podatelna>

³ Vyhláška č. 7/2018 Sb., o některých podmínkách výkonu činnosti platební instituce, správce informací o platebním účtu, poskytovatele platebních služeb malého rozsahu, instituce elektronických peněz a vydavatele elektronických peněz malého rozsahu

⁴ Vyhláška č. 1/2018 Sb., o žádostech a oznámeních k výkonu činnosti podle zákona o platebním styku

- *Obecné pokyny k informacím, které mají být poskytnuty při udělení povolení k výkonu činnosti platebních institucí a institucí elektronických peněz a k registraci poskytovatelů služeb informování o účtu podle čl. 5 odst. 5 směrnice (EU) 2015/2366 (EBA/GL/2017/09, dále jen „GL o informacích“)⁵*
- *Obecné pokyny k bezpečnostním opatřením pro operační a bezpečnostní rizika platebních služeb podle směrnice (EU) 2015/2366 (PSD2) (EBA/GL/2017/17)⁶*
- *Obecné pokyny k oznamování významných incidentů podle směrnice (EU) 2015/2366 o platebních službách na vnitřním trhu (PSD2)(EBA/GL/2017/10)⁷.*

A. V případě PI a EMI (§ 9 odst. 1 a § 68 odst. 1 ZPS)

1. Přizpůsobení řídicího a kontrolního systému (dále jen „ŘKS“) novým požadavkům ZPS

Nové požadavky se do ŘKS PI a EMI promítnou v následujících oblastech:

- systém řízení bezpečnostních a provozních rizik a systém vyřizování stížností a reklamací, včetně hlášení incidentů⁸ [§ 3 odst. 4 písm. c) bod 2 a § 8 odst. 4 písm. c) bod 2 vyhlášky o žádostech, § 4 odst. 6 a § 12 odst. 6 a 7 vyhlášky ŘKS, pro EMI vyplývají obdobné požadavky z § 19 odst. 3 a § 20 vyhlášky ŘKS; je třeba také zohlednit příslušné pokyny v GL o informacích]

Doporučený způsob doložení splnění podmínky podle ZPS

- formou předložení seznamu a popisu podstatných změn, které poskytovatel v souvislosti se splněním tohoto požadavku provedl a
- předložením vnitřních předpisů; v případě aktualizace stávajících vnitřních předpisů je potřeba změny vyznačit nebo poskytnout srovnávací tabulku;
- zásady pro zajištění obnovitelnosti a kontinuity činností PI v případě mimořádných událostí [§ 3 odst. 4 písm. c) bod 4 a § 8 odst. 4 písm. c) bod 4 vyhlášky o žádostech, § 13 odst. 1 písm. d) vyhlášky ŘKS, pro EMI vyplývají obdobné požadavky z § 20 vyhlášky ŘKS; je třeba také zohlednit příslušné pokyny v GL o informacích]

Doporučený způsob doložení splnění podmínky podle ZPS

- formou předložení seznamu a popisu podstatných změn, které poskytovatel v souvislosti se splněním tohoto požadavku provedl a

⁵ <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-authorisation-and-registration-under-psd2>

⁶ <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-security-measures-for-operational-and-security-risks-under-the-psd2>

⁷ <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/payment-services-and-electronic-money/guidelines-on-major-incidents-reporting-under-psd2>

⁸ Přihlédnout je třeba také k § 221 a § 222 ZPS.

- předložením vnitřních předpisů; v případě aktualizace stávajících vnitřních předpisů je potřeba změny vyznačit nebo poskytnout srovnávací tabulku.
- postupy pro podávání, sledování a zaznamenávání citlivých údajů o platbách včetně klasifikace citlivých údajů a přístupu k nim [§ 3 odst. 4 písm. c) bod 3 a § 8 odst. 4 písm. c) bod 3 vyhlášky o žádostech, § 12 odst. 6 a 7 vyhlášky ŘKS, pro EMI vyplývají obdobné požadavky z § 20 vyhlášky ŘKS; je třeba také zohlednit příslušné pokyny v GL o informacích]

Doporučený způsob doložení splnění podmínky podle ZPS

- formou popisu postupů pro podávání, sledování a zaznamenávání citlivých údajů o platbách a
- předložením vnitřních předpisů, které tyto postupy, včetně klasifikace citlivých údajů a přístupu k nim, upravují; v případě aktualizace stávajících vnitřních předpisů je potřeba změny vyznačit nebo poskytnout srovnávací tabulku.

2. Část podnikání týkající se platebních služeb je provozována v ČR [§ 9 odst. 1 písm. l) a § 68 odst. 1 písm. n) ZPS, § 3 odst. 4 písm. a) bod 8 a § 8 odst. 4 písm. a) bod 6 vyhlášky o žádostech]

Doporučený způsob doložení splnění podmínky podle ZPS

- formou popisu toho, jakou část platebních služeb vyčíslenou objemem platebních transakcí, množstvím vydaných elektronických peněz, počtem klientů, případně též jiným kvantitativním ukazatelem, PI či EMI provozuje nebo hodlá provozovat v ČR, pokud mají být platební služby poskytovány i v jiném státě⁹.

B. V případě PPSMR a VEPMR (§ 59 odst. 1 ZPS a § 100 odst. 1 ZPS)

1. Zavedení systému řízení bezpečnostních a provozních rizik a systému vyřizování stížností a reklamací, včetně hlášení incidentů¹⁰ [§ 59 odst. 1 písm. d), § 100 odst. 1 písm. d) ZPS, § 11 odst. 3 písm. c) a d) a § 14 odst. 3 písm. c) a d) vyhlášky o žádostech, § 4 odst. 6 písm. a) a b) a § 12 odst. 6 a 7 vyhlášky ŘKS; je třeba také zohlednit příslušné pokyny v GL o informacích]

Doporučený způsob doložení splnění podmínky podle ZPS

- formou popisu obou systémů a nově přijatých pravidel a
- předložením vnitřních předpisů; v případě aktualizace stávajících vnitřních předpisů je potřeba změny vyznačit nebo poskytnout srovnávací tabulku.

⁹ Pokud jde o vymezení, kdy je platební služba poskytována v ČR, odkazujeme na odpověď ČNB na často kladený dotaz, jež byla aktualizována dne 6. 11. 2013:

http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/faq/stanoviska_a_odpovedi/pdf/k_vykladu_pojmu_poskytovani_financnich_sluzeb_v_cr.pdf.

¹⁰ Přihlédnout je třeba také k § 221 a § 222 ZPS.

2. **Bezúhonnost osob s kvalifikovanou účastí na poskytovateli¹¹**

Doporučený způsob doložení splnění podmínky podle ZPS

- předložením prohlášení o tom, že poskytovatel ověřil bezúhonnost osob s kvalifikovanou účastí na poskytovateli, včetně seznamu dotyčných osob, popisu způsobu, jakým ověření provedl, a dokumentů, které bezúhonnost osob s kvalifikovanou účastí dokládají.

3. **Splnění limitu za skupinu [§ 58 odst. 2 a § 99 odst. 3 ZPS, § 11 odst. 2 písm. k) a § 11 odst. 3 písm. a) bod 1 a § 14 odst. 2 písm. i) a § 14 odst. 3 písm. a) bod 1 vyhlášky o žádostech]**

Doporučený způsob doložení splnění podmínky podle ZPS

- formou předložení popisu obsahujícího:
 - o údaje o osobě každého PPSMR nebo VEPMR ve skupině, popis struktury skupiny a způsob propojení s grafickým znázorněním vztahů mezi jednotlivými členy skupiny a
 - o údaje o dosavadním objemu platebních transakcí uskutečněných ostatními PPSMR nebo VEPMR patřícími do skupiny za posledních 12 měsíců.

Doložením splnění podmínek pro udělení příslušného povolení podle ZPS není dotčena povinnost poskytovatele sledovat a vyhodnocovat funkčnost a efektivnost svého ŘKS a provést celkovou analýzu všech svých činností a postupů v souvislosti s poskytováním platebních služeb, popř. tyto činnosti a postupy aktualizovat podle požadavků ZPS.

¹¹ Osoby, které mají kvalifikovanou účast na poskytovateli, nesměly být odsouzeny pro trestný čin proti majetku, hospodářský trestný čin nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s financováním terorismu.